

3. TURİZM ŞÛRASI

Tam Zamanı

1-3 Kasım 2017 - Ankara

Turizmde Örgütlenme ve Destinasyon Yönetimi Komisyonu

Raportörler
Ayça YUSUFOĞLU KÖROĞLU
Gürsel GÜNDOĞDU

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Dünyada hızla gelişerek önemli bir ekonomik sektör hâline gelen turizmden pek çok ülke pay almaktadır. Bir taraftan artan rekabet koşulları diğer taraftan krizler turizm sektöründe destinasyonlar için etkin örgütlenme ve yönetim modellerinin oluşturulmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliğini, koordinasyonu ve bütçenin etkin kullanımını sağlayacak, turizm sektörüne dinamizm kazandıracak, dünyadaki eğilimler doğrultusunda stratejiler belirleyecek, uluslararası krizlerden turizmin en az düzeyde etkilenmesini sağlayacak, hızlı hareket edilebilmesine imkân verecek örgütlenme modeline ihtiyaç duyulmaktadır. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü tarafından yapılan geniş çaplı araştırmalarda turizmin gelişimi, yönetimi, pazarlaması ve tanıtımının entegre bir yapı ile yürütülmesi gerektiği ve kamu-özel sektör işbirliğinin en ideal örgütlenme modeli olduğu ortaya konulmuştur.

Bu bağlamda, Türkiye’de (a) turizmin daha rekabetçi ve sürdürülebilir kılınması, (b) paydaşlar arasında etkili koordinasyon ve iletişimin oluşturulması, (c) kaynakların daha etkin ve verimli kullanılması amacıyla, kamu ve özel sektör birlikteliği ile yerel, bölgesel, ulusal tüm paydaşların yer aldığı rekabetçilik, sürdürülebilirlik ve verimlilik ilkelerinin ön planda tutulduğu “destinasyon esaslı örgütlenme” modellerinin oluşturulması artık bir gerekliliktir.

Türkiye’nin kültür ve turizm değerlerinin yönetiminde ve pazarlanmasında çok başlılığın ortadan kaldırılması, esnek yapılı yönetim modelleri ile kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının karar mekanizmalarında birlikte yer alması ile oluşacak yapıya ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye’nin dünyanın en üst sıralarındaki turizm destinasyonları arasında yer alması ancak destinasyon esaslı örgütlenme ve yönetim modelleri ile sağlanabilecektir.

Bu çerçevede komisyon üyeleri ile yapılan tartışma ve müzakereler sonucunda alınan kararlar dört ana başlıkta gruplanmaktadır:

1. Destinasyonların Belirlenmesi
2. Destinasyon Yönetiminin Ana İlkeleri ve İşlevleri
3. Destinasyon Yönetim Modeli ve Finansmanı
4. Destinasyon Yönetimi Konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığının Rolü

KOMİSYON KARARLARI

Destinasyonların Belirlenmesi

1. Türkiye'nin turizm destinasyonları, Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün tanım ve ölçütleri ile ülkenin dinamikleri de (hukuki yapısı, idari sınırları, taşıma kapasitesi gibi) dikkate alınarak belirlenmelidir.

Destinasyon Yönetiminin Ana İlkeleri ve İşlevleri

2. Destinasyonlar tüm paydaşların (kamu ve özel sektör, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları gibi) katılımı, ortak akıl ile, kalite performansına dayalı, şeffaf ve profesyonel olarak yönetilmelidir.

3. Destinasyondaki tüm paydaşlar arasında sürdürülebilir, etkin bir iletişim ve koordinasyon sağlanmalıdır.

4. Destinasyon yönetimi sürdürülebilir kalkınmayı da desteklemelidir.

5. Destinasyon yönetimi dinamik, rekabetçi pazardaki değişikliklere ve krizlere karşı proaktif olmalıdır.

6. Destinasyon yönetimi yerel halkın turizmden zaman içinde değişen beklentilerini dikkate almalıdır.

7. Destinasyon yönetimi yerel ekonomiye, sosyo-kültürel dokuya değer katmalı, doğal çevreyi korumalı ve toplumun çıkarlarını odağında tutmalıdır.

8. Destinasyon yönetimi pazarlardaki değişimleri izleyerek, bilimsel araştırmalara ve veriye dayalı politika, plan üretme süreçlerine katkıda bulunmalı, yerel stratejiler önermeli ve uygulamalıdır.

9. Destinasyon yönetimi ilgili diğer kurum ve/veya kuruluşların plan ve stratejilerini izlemeli, değerlendirmeli ve önerilerde bulunmalıdır.

10. Destinasyon yönetimi politika, plan, program, faaliyetler ve bütçe ilişkilerini en verimli biçimde tasarlamalıdır.

11. Destinasyon yönetimi bilgi ve iletişim teknolojilerinden en üst düzeyde faydalanmalıdır.
12. Destinasyon yönetimi turizm sektöründe insan kaynaklarını planlanmalı, iş gücünün gelişimi için program ve proje geliştirmelidir.
13. Destinasyon yönetimi gerektiğinde sektöre teknik destek ve danışmanlık hizmeti vermelidir.
14. Destinasyon yönetimi yenilikçi anlayışla ürün gelişimini, mevcut ürünlerin zenginleştirilmesini teşvik etmelidir.
15. Destinasyon yönetimi destinasyonun kimliğini belirlemeli, geliştirmeli ve pazarlanmasına yönelik faaliyetler organize etmelidir.
16. Destinasyon yönetimi destinasyonun markalaşması ve imaj yönetiminin sağlanması amacıyla çalışmalar yürütmelidir.
17. Destinasyon yönetimi pazar eğilimlerini, turizmin rekabetçi koşullarını, ulusal-yerel turizm politikalarını paydaşlarla koordinasyonlu bir biçimde izlemelidir.

Destinasyon Yönetim Modeli

18. Yasa ile kamu ve özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları işbirliğinde esnek bir yapıda, yönetsel ve mali özerkliği olan "Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri" oluşturulmalıdır.
19. Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde "Destinasyonlar" ve "Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri" ile ilgili süreçleri takip etmek üzere bir birim kurulmalıdır.
20. "Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri" arasındaki koordinasyon Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından sağlanmalıdır.
21. "Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri", yukarıda belirtilen ilkeler ve işlevler (bkz. Karar No: 2-17) çerçevesinde, destinasyonda turizmin planlanması, ge-

liştirilmesi, pazarlanması ve koordine edilmesi gibi faaliyetleri, bir çatı altında tüm paydaşların katılımıyla sağlamalıdır.

22. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri” performans değerlendirmesi dâhil iç ve dış denetime tabiidir.

23. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri”nin yönetimi, sektörlerin ağırlıklarına göre uygun bir dağılım gözetilerek yetkin temsilcilerden oluşmalı ve uzman personel tayin edilerek profesyonel bir anlayışla yönetimi düzenlenmelidir.

24. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri”; Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Yürütme Kurulu ve Genel Sekreterlikten oluşur. Genel Kurul; destinasyonda yer alan tüm paydaşların temsilcilerinden ve destinasyona katkı sağlayacak kişilerden oluşur. Yönetim Kurulu; yasada belirlenen doğal üyelerin yanı sıra Genel Kurul tarafından seçilecek en az doğal üye sayısı kadar kişiden oluşur. Yürütme Kurulu; Yönetim Kurulunun belirlediği üyeler ile genel sekreterden oluşur; Genel Sekreter; Yönetim Kurulu tarafından istihdam edilir.

25. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri” organlarının işleyişi ayrı bir yönetmelikle belirlenir.

26. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri”nin bütçeleri merkezî bütçeden alınacak payın yanı sıra toplumun tüm kesimlerinin katıldığı eş finansman modeline dayandırılmalıdır.

27. Destinasyondaki turizmle ilgili tüm mali kaynaklar koordine edilmelidir.

28. Destinasyonun niteliğine ve yerel yönetimler ile özel sektör kuruluşlarının mali imkân ve kapasitelerine göre, “merkezî yönetim-yerel yönetim-özel sektör” finansmanı arasında uygun bir denge kurulmalıdır.

29. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri” gelir getirici iktisadi işletmeler ve/veya şirketler kurabilmelidir.

30. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri” Kültür ve Turizm Bakanlığı nezdinde hukuki bir statüye kavuşturulduğunda devletin farklı kurumları tarafından proje bazında desteklenebilmelidir.

Destinasyon Yönetimi Konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığının Rolü

31. 4848 Sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu “Destinasyon Yönetimi” ile ilgili sunulan modelin uygulanabilmesi için yeniden ele alınmalıdır.

32. “Destinasyon Yönetimi” ile ilgili sunulan model çerçevesinde Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri yapısı ve işleyişi modernize edilmelidir.

33. “Turizm Destinasyon Yönetim Örgütleri”nin destinasyon bazında pazarlama iletişimi faaliyetlerinin yürütülmesinde yetkili temsilci olduğu tanınmalı bu durum turizmle ilgili platformlarda ilan edilmelidir.